

KAKOVOST BIBLIOGRAFSKIH ZAPISOV V COBIB IN UPORABA KATALOGIZACIJSKIH PRIROČNIKOV¹

Damijan Pesjak
Marija Petek

Oddano: 29. 6. 2010 – Sprejeto: 9. 8. 2010

Izvirni znanstveni članek

UDK 025.31.004.14:025.321.4:017.11(497.4)

Izvleček

Uporaba katalogizacijskih priročnikov je eden izmed dejavnikov, ki vpliva na kakovost bibliografskih zapisov v knjižničnem katalogu. Namen raziskave je bil, ugotoviti, kakšno je stanje kakovosti naključno izbranih bibliografskih zapisov v vzajemni bibliografsko-kataložni bazi podatkov COBIB in kako je razširjena uporaba katalogizacijskih priročnikov med katalogizatorji v Sloveniji. Prvo vprašanje smo preverjali z analizo 1., 2. in 5. območja v vzorcu 90 bibliografskih zapisov, ki so nastali v letih 2004 in 2010, drugo pa s spletno anketo o uporabi katalogizacijskih priročnikov. V anketi, v kateri je sodelovalo 126 anketirancev, nas je zanimalo tudi mnenje o kontroli bibliografskih zapisov. Rezultati obeh raziskav so opozorili na slabo kakovost bibliografskih zapisov in na srednjo uporabo katalogizacijskih priročnikov med anketiranimi katalogizatorji. Za zvišanje kakovosti bibliografskih zapisov v vzajemnem katalogu COBIB bi bila pogostejša uporaba katalogizacijskih priročnikov nujna. Hkrati bi bilo potrebno pripraviti katalogizacijski priročnik, ki bi vključeval različne probleme dela katalogizatorjev.

Ključne besede: katalogizacija, katalogizacijski priročniki, vzajemni knjižnični katalogi, kakovost bibliografskih zapisov, COBIB

1 *Prispevek je nastal na podlagi diplomske naloge Damijana Pesjaka "Razširjenost uporabe katalogizacijskih priročnikov in njen vpliv na kakovost bibliografskih zapisov v vzajemnem katalogu COBIB" pod mentorstvom dr. Marije Petek.*

Abstract

The use of cataloguing manuals is one of the key factors influencing the quality of bibliographic records. The purpose of this study is to determine the quality of a random sample of bibliographic records in the Slovenian union bibliographic/catalogue database (COBIB) as well as the level of use of cataloguing manuals. The first question was checked by an analysis of 1st, 2nd and 5th area in a sample of 90 bibliographic records created in the years 2004 and 2010. To answer the second question, 126 cataloguers responded to the on-line questionnaire asking about the use of cataloguing manuals and about the quality of bibliographic records. Results showed that the quality of bibliographic records was poor and the use of cataloguing manuals was not very heavy. The problem may be solved by redesigning the existing cataloguing manuals to "how to do it" manuals solving practical problems met by cataloguers.

Keywords: cataloguing, cataloguing manual, library catalogue, quality control, bibliographic record, union bibliographic/catalogue database – COBIB, Slovenia

1 Uvod

Katalogizacija je osrednji proces obdelave knjižničnega gradiva, pri katerem gre za popis relevantnih podatkov, ki gradivo identificirajo in omogočajo njegovo predstavitev v knjižničnem katalogu (Petek, 1996). Skozi različna obdobja je doživela številne spremembe, o katerih pričajo katalogizacijska načela, katalogizacijski pravilniki in priročniki, ki so na podlagi načel nastali. Z razvojem tehnologije se je spremenila tudi vrsta katalogizacije, s tem pa tudi knjižničnih katalogov, ki so tudi danes osnovno orodje tako za uporabnika kot knjižničarja.

Zadnje spremembe na področju katalogizacije so prišle v slovenski prostor z Iflino *Izjavo o mednarodnih katalogizacijskih načelih* (2009). Izjava navaja, da naj izdelava katalogizacijskih pravilnikov sledi predvsem tistim načelom, ki ustrezajo uporabnikom kataloga (npr. natančnosti pri tvorjenju bibliografskega zapisa, ekonomičnosti, standardizaciji bibliografskih zapisov itn.). Težave z načeli nastanejo v praksi, saj se včasih izključujejo, na kar opozarjajo tudi avtorji izjave. V primeru načela ekonomičnosti se lahko zgodi, da nek katalogizator ne prepozna določenih podatkov kot pomembnih, medtem ko se lahko zdi drugemu katalogizatorju isti podatek pomemben in ga vključi v bibliografski zapis. Zaradi različnega pojmovanja ekonomičnosti je posledično tudi standardizacija, ki je za potrebe prenosa bibliografskih podatkov nujna, težko dosegljiva. Avtorji izjave svetujejo, da se v primeru nasprotujočih načel opremo na tisto, ki je bolj logično in praktično. Uporaba katalogizacijskih priročnikov je tako eden izmed pomem-

bnejših dejavnikov, ki vpliva na kakovost bibliografskih zapisov v knjižničnem katalogu.

Za standardizacijo so nujna kakovostna katalogizacijska pravila, ki so zbrana v katalogizacijskih pravilnikih. Leta 1947 smo s Kalanovim *Abecednimi imenskim katalogom* dobili prvi slovenski katalogizacijski pravilnik, ki je s posodobitvami izšel še leta 1967, v okviru skupne države Jugoslavije pa Veronin *Pravilnik i priročnik za izradbu abecednih katalogov* v dveh zvezkih, ki datira v 80. leta prejšnjega stoletja (Petek, 1998). Oba omenjena pravilnika sta v uporabi še danes in sta lahko zaradi sprememb v tehnologiji, ki jo potrebujemo za uspešno izvajanje katalogizacije, slabše uporabljena in izkoriščena, saj sta bila napisana za izdelavo listkovnega kataloga.

Katalogizacijskega pravilnika, ki bi bil narejen za potrebe računalniškega kataloga, pri nas nimamo. V ZDA je v pripravi pravilnik *Resource Description and Access (RDA)*, ki bi bil lahko z nekaterimi prilagoditvami prenesen v slovenski prostor (Kavčič, Kalčič in Velkavrh, 2009). Pravilnik RDA vključuje t. i. model *Funkcionalnih zahtev za bibliografske zapise (FZBZ)*, ki poskuša knjižnični katalog prilagoditi zahtevam uporabnikov (Hitchens in Symons, 2009). To je nenazadnje nujno, saj so se zaradi razvoja spletnih tehnologij pojavili drugi ponudniki informacij. Obenem pa Pisanski in Žumrova (2009) opozarjata, da je razvoj pravilnika RDA upočasnjen zaradi nepreizkušenosti modela FZBZ v praksi.

Za slovensko okolje je potrebno izpostaviti tudi problem dostopnosti katalogizacijskih pravilnikov in priročnikov. V tiskani obliki so navadno dostopni v vsaki knjižnici, v elektronski obliki pa so na različnih spletnih mestih (npr. spletna stran NUK, portal Izobraževanje na spletni strani IZUM). Zaradi tega je lahko njihova uporaba nizka in zamudna, saj katalogizator porabi veliko časa za iskanje in reševanje konkretnih primerov. Možna rešitev je združevanje katalogizacijskih priročnikov, kar sicer ni nova ideja. V ZDA so npr. že leta 1995 oblikovali *Cataloger's Desktop* (O'Brien Roper in Pennell, 2001), leta 2009 pa je bila objavljena že tretja različica te aplikacije. *Cataloger's Desktop* vključuje več kot 280 katalogizacijskih priročnikov, ponuja učinkovit iskalnik in prost dostop (Library, 2009).

Za uspešno katalogizacijo je potreben tudi ustrezno usposobljen kader. Za katalogizacijsko delo v največjem slovenskem bibliografskem sistemu COBISS, v katerem nastaja vzajemna bibliografska-kataložna baza podatkov COBIB, mora knjižničar pridobiti ustrezno dovoljenje. Usposabljanje za pridobitev katalogizacijske licence v Sloveniji izvajata NUK in IZUM. Opraviti ga morajo tako tisti, ki imajo formalno bibliotekarsko izobrazbo, kakor tisti, ki prihajajo iz drugih strokovnih smeri. Zaključni se z izdelavo 30 testnih bibliografskih zapisov in preizkusom znanja. Nadzor nad kakovostjo bibliografskih zapisov izvajata NUK in IZUM dvakrat letno, ko pregledata vzorec 50 s programom naključno izbranih

bibliografskih zapisov. Poročilo analize je objavljeno na spletni strani COBISS (Krstulović, 2006), imetnik licence, ki je kreiral neustrezen bibliografski zapis, pa je opozorjen o neskladnosti zapisa s katalogizacijskimi pravili in pravili formata. Čeprav je število zajetih zapisov v primerjavi s številom tvorjenih zapisov na leto malo, je preverjanje izredno pomemben dejavnik za višanje kakovosti zapisov.

Tudi v naši raziskavi smo želeli najprej sami preveriti, kakšno je stanje kakovosti na nekaj naključno izbranih bibliografskih zapisih v COBIB, in sicer tako, da smo analizirali pravilnost podatkov v treh bibliografskih območjih. V drugem delu raziskave smo preverjali, kako je razširjena uporaba katalogizacijskih priročnikov med katalogizatorji v Sloveniji, kakšno je njihovo mnenje o kontroli bibliografskih zapisov in kako dojemajo spremembe, ki so se zgodile v katalogizaciji v preteklih letih.

V naši raziskavi smo uporabili izraz »katalogizacijski priročniki«, ki vključuje vse objavljene in dostopne pravilnike, standarde in priročnike, ki jih katalogizatorji uporabljajo pri delu v okviru sistema COBISS (modul COBISS2/Katalogizacija).

2 Pregled dosedanjih raziskav

Dosedanje raziskave v Sloveniji so se v večini primerov ukvarjale s preučevanjem kakovosti bibliografskih zapisov. Dimčeva (1994) se je na podlagi pregledanih testnih zapisov ukvarjala s preučevanjem vzrokov za nizko kakovost bibliografskih zapisov v vzajemnem katalogu in navedla, da srž problema tiči v nerazumevanju formata COMARC, (pre)nizki uporabi katalogizacijskih pravilnikov in pomanjkljivem znanju s področja katalogizacije. Omenjena raziskava pa je bila osnova za del raziskave Likarjeve in Žumrove (2004). 133 katalogizatorjev je v okviru ocenjevanja modula COBISS/Katalogizacija med drugim podalo mnenje o kontroli bibliografskih zapisov in pogostosti uporabe katalogizacijskih priročnikov. Ugotovili sta, da so anketirani katalogizatorji v večini (97 %) zadovoljni s kontrolo bibliografskih zapisov, najvišjo uporabo katalogizacijskih priročnikov pa sta zabeležili med priročniki, ki se tičejo računalniškega dela katalogizacije. Izmed priročnikov, ki vsebujejo pravila za bibliografski opis in značilno, so bili najbolj v uporabi standardi ISBD (80 %) in PREKAT (79 %).

Po letu 2005, ko sta NUK in IZUM pričela s sistematičnim preverjanjem bibliografskih zapisov v COBIB, so pričela nastajati poročila, ki so prikazala stanje kakovosti naključno izbranih vzorcev bibliografskih zapisov. Seljakova (2006) in Krstulović (2006) sta predstavila rezultate dveh pregledanih vzorcev bibliograf-

skih zapisov in ugotovila, da se delež napačnih bibliografskih zapisov v izbranih vzorcih giblje okrog 77 %, pri čemer je največkrat manjkal kakšen podatek, ki bi moral biti vpisan, premalo natančno so bili določeni UDK vrstilci, pojavljale pa so se tudi zatipkane besede, napačni predmetni nizi, pravopisne napake, napačne opombe itd. Če primerjamo navedene rezultate z rezultati raziskave knjižnice Univerze v Bathu je odstotek nepravilnih zapisov v COBIB zelo visok. Chapman in Massey (2002) sta z analizo 288 bibliografskih zapisov za vse vrste gradiva v katalogu na lokalni ravni odkrila nekaj več kot tretjino nepravilnih (34,4 %) bibliografskih zapisov. Omeniti je potrebno tudi projekt Izboljšanje kakovosti zapisov v COBIB.SI (2005–2006), ki je potekal na IZUM-u z namenom programskega odpravljanja napak in pomanjkljivosti v bibliografskih zapisih vseh vrst knjižničnega gradiva (Rogina, 2007).

3 Analiza bibliografskih zapisov: zasnova in rezultati

Analiza dveh vzorcev po 45 bibliografskih zapisov za monografske publikacije iz prvih četrletij 2004 in 2010 je služila preverjanju in primerjavi kakovosti obeh vzorcev pred in po zaostitvi pogojev za pridobitev katalogizacijske licence. Z analizo smo želeli na lastnem vzorcu preveriti, kakšno je stanje kakovosti bibliografskih zapisov in izpostaviti, da je tej temi v stroki namenjeno premalo pozornosti. K raziskovanju nas je spodbudil tudi zaskrbljujoč podatek, da so bili pri preverjanju bibliografskih zapisov, ki je bilo izvedeno 16. 9. 2009 (zadnje preverjanje ustreznosti bibliografskih zapisov pred potekom naše raziskave), ustrezno kakovostni le 4 od 50 analiziranih bibliografskih zapisov (Povzetek, 2010).

Ker smo se odločili za vzorca iz dveh različnih obdobj – let 2004 in 2010 – smo lahko opravili tudi primerjavo. Predvidevali smo, da bo pravilnost bibliografskih zapisov, ki smo jih izbrali iz leta 2004, nižja od pravilnosti izbranih bibliografskih zapisov, ki so nastali leta 2010. Vzrok za postavitev te hipoteze je v zaostitvi pogojev za pridobitev aktivnega članstva v procesu vzajemne katalogizacije in vzpostavitvi kontrole bibliografskih zapisov v COBIB, ki se je začela izvajati leta 2005.

V vzorec so bili zajeti naključno izbrani bibliografski zapisi za monografske publikacije, ki jih je kreiralo več različnih slovenskih katalogizatorjev. S tem smo izločili bibliografske zapise, ki so bili prevzeti iz OCLC. V vzorec smo vključili bibliografske zapise, ki so nastali v 18 poljubno določenih dnevih iz prvih četrletij 2004 in 2010. Izbor je potekal tako, da smo najprej preverili stanje bibliografskega zapisa (ali je kreiran ali prevzet), nato pa smo se osredotočili na avtorja zapi-

sa. Naš namen je bil, zajeti v vzorec bibliografske zapise čim več različnih katalogizatorjev, saj smo le na ta način lahko pridobili podatke, ki omogočajo splošno obravnavo bibliografskih zapisov. V posameznem dnevu smo v analizo vključili naključno izbranih 5 bibliografskih zapisov.

Pri ustvarjanju vzorca bibliografskih zapisov, ki smo ga obdelali, nas je najprej zmotil postopek iskanja bibliografskih zapisov po online dostopnem vzajemnem knjižničnem katalogu COBIB v aplikaciji COBISS/OPAC. Odločili smo se, da bomo pregledali zgolj zapise za monografske publikacije, zato smo iskanje omejili tako, da smo uporabili funkcijo iskanja po vrsti gradiva. Ugotovili smo, da iskalnik kot rezultat kljub omejitvam vrne bibliografske zapise, ki poleg knjig v tiskani obliki vključujejo še druge vrste gradiva (npr. slikovno gradivo, razglednice, zvočne CD-je idr.). S stališča uporabnika je to moteče, saj ta svojega iskanja verjetno ni omejil kar tako, ampak zato, da bi pregledal relevantne dokumente znotraj določene vrste gradiva. Med pregledovanjem 7266 bibliografskih zapisov smo ugotovili, da je bilo 12,9 % bibliografskih zapisov takšnih, ki so identificirali druge vrste gradiva, čeprav so imeli status monografske publikacije, kar je velik delež².

Na podlagi veljavnih katalogizacijskih priročnikov smo preverili navedbe podatkov v 1., 2. in 5. območju posameznega bibliografskega opisa, v postopku smo uporabili tudi konkretno gradivo iz zapisov. Za analizo 1. območja smo se odločili na podlagi ugotovitev raziskave, ki je preučila, kako napake v bibliografskih zapisih vplivajo na uporabnikovo identifikacijo in izbor gradiva. Hider in Tan (2009) sta v vzorec zajela uporabnike takoj, ko so ti zaključili iskanje in je bila njihova izkušnja z zapisi še sveža. Ugotovila sta, da uporabnike najbolj motijo napake v naslovih in pri navedbi odgovornosti. Ker je omenjena raziskava pokazala, da napake v drugih območjih prav tako vplivajo na uporabnike knjižničnih katalogov, smo se odločili, da z analizo 2. in 5. območja bibliografskih opisov prikazemo nekoliko širšo sliko stanja bibliografskih zapisov³.

2 Do tega zapleta pride zaradi vnosa oznake za monografske publikacije v polje 001c tudi pri tisti vrsti gradiva, ki ni v tiskani obliki, ker nabor kod ne omogoča razlikovanja. Problem iskanja po vrsti gradiva se delno rešuje z vnašanjem podatkov v polje 001b, vendar še bolj priporočljivo bi bilo izboljšati iskalnik in prikazovanje zadetkov v COBISS/OPAC.

3 Za pregled 2. območja smo se odločili na podlagi izkušenj, ki smo jih doživeli kot uporabniki knjižnic. Mnogokrat smo bili namreč priča postavitvi gradiva različnih izdaj pod bibliografski zapis, ki je v knjižničnem katalogu že obstajal in se nanašal na izdajo gradiva, ki ga je knjižnica pridobila najprej. Za pregledovanje 5. območja pa smo se odločili na podlagi rezultatov ankete, saj je kar nekaj anketirancev menilo, da kontrola bibliografskih zapisov ne poteka tako, da bi tisti, ki pregledujejo pravilnost zapisov, imeli pred sabo primer gradiva v fizični obliki, ampak pregledujejo zgolj strukturo zapisa. Pravilnosti območja fizičnega opisa pa na omenjeni način ni mogoče preveriti.

Analiza izbranega vzorca 90 bibliografskih zapisov je pokazala, da je bilo popolnoma pravilnih 37 (41,1 %) bibliografskih zapisov. Največ napak se je presenetljivo pojavilo v 5. območju (40 %), in sicer je v veliki večini v bibliografskem zapisu manjkalo podatke o ilustracijah, čeprav je te gradivo vsebovalo. V bibliografskih zapisih je bilo veliko tipkarskih in pravopisnih napak, pri enem od primerov je bil podatek o zbirki naveden v 1. območju, čeprav je to podatek, ki sodi v 6. območje. Zasedili smo tudi primere, kjer so bile navedbe odgovornosti za določeno izdajo navedene v 1. območju, čeprav je to podatek, ki sodi v 2. območje, itd. Iz Preglednice 1 je razvidno, da se je najmanj napak pojavilo v 2. območju bibliografskega opisa, pri izbranih zapisih iz leta 2004 je bil nepravilen le 1, medtem ko je bilo to območje napačno navedeno v 5 zapisih iz leta 2010. Tudi napak 1. območja je bilo več v zapisih iz leta 2010 – 5 napak več. V 5. območju razlik med leti ni, napake smo zasledili v 40 % analiziranih zapisov v obeh obdobjih.

Preglednica 1: Število in delež napak v bibliografskih zapisih po območjih

Leto	1. območje		2. območje		5. območje	
	f	%	f	%	f	%
2004	9	20,0 %	1	5,6 %	18	40,0 %
2010	14	31,1 %	5	15,2 %	18	40,0 %
Skupaj	23	25,6 %	6	11,8 %	36	40,0 %

4 Anketa o uporabi katalogizacijskih priročnikov

4.1 Metodološka zasnova

V drugem delu raziskave smo uporabili anketno metodo. Z anketnim vprašalnikom smo želeli preveriti, kako katalogizacijo doživljajo tisti, ki se z njo ukvarjajo v praksi, kako pogosto in katere katalogizacijske priročnike uporabljajo ter kaj menijo o kontroli bibliografskih zapisov. Predvidevali smo sledeče:

1. Anketirani katalogizatorji, ki imajo formalno izobrazbo s področja bibliotekarstva, uporabljajo katalogizacijske priročnike večkrat in jih bolje poznajo, saj so se z njimi prvič srečali že med študijem.
2. Katalogizatorji, ki opravljajo svoje delo dalj časa, uporabljajo katalogizacijske priročnike zaradi izkušenj manj pogosto od kolegov, ki so manj izkušeni na tem področju.
3. Vzrok, da katalogizatorji priročnikov ne uporabljajo tako pogosto, je predvsem v pomanjkanju časa, ki ga lahko katalogizatorji pri katalogizaciji posvetijo posameznemu bibliografskemu zapisu.

4. Katalogizatorje moti razpršenost elektronskih katalogizacijskih priročnikov po spletu, zato bi si želeli aplikacije, ki bi vse vire, potrebne za kakovostno katalogizacijo, združila in jih ponudila zbrane na enem mestu.
5. Kontrola bibliografskih zapisov se zdi katalogizatorjem koristna, zato si je v prihodnosti v večini želijo še več, saj je njihov cilj uporabnikom ponuditi kakovosten knjižnični katalog.

Oblikovali smo spletni vprašalnik s 17 vprašanji, ki so bila pretežno zaprtega tipa. Dve vprašanji sta bili odprtega tipa, in sicer o uporabi katalogizacijskih priročnikov, kakovosti in kontroli bibliografskih zapisov ter spremembah, ki so se v procesu katalogizacije zgodile po letu 2005. Razposlan je bil 200 katalogizatorjem po elektronski pošti na njihove osebne elektronske naslove. K izpolnjevanju smo izbrane katalogizatorje pozvali dvakrat – 15. 3. in 29. 3. 2010. Prejeli smo 126 izpolnjenih vprašalnikov, kar predstavlja 63 % odziv.

4.2 Rezultati

Na anketni vprašalnik je odgovorilo največ katalogizatorjev iz specialnih (32,5 %) in visokošolskih knjižnic (31,0 %). Nekaj več kot četrtina (25,4 %) je bilo zaposlenih v splošnih knjižnicah, 7,9 % v šolskih knjižnicah, 4 katalogizatorji so prihajali iz nacionalne knjižnice. Razmerje med katalogizatorji s formalno izobrazbo s področja bibliotekarstva⁴ in knjižničarji, ki imajo formalno izobrazbo iz drugih strok, je v odstotkih 56:44 v prid prvi skupini. Večina anketirancev (67,5 %) opravlja poleg katalogizacije še drugo delo v knjižnici, samo s katalogizacijo se ukvarja 6,3 % anketirancev, 26,2 % anketirancev je zaposlenih v knjižnici z enim knjižničarjem, zato vso delo opravljajo sami. V vzorec so bili zajeti anketiranci, ki imajo katalogizacijsko licenco različno dolgo. Več kot 5 let ima licenco 73,1 % respondentov, 8,7 % jih ima licenco med 4 in 5 leti ter med 2 in 3 letoma, 9 anketirancev ima status aktivnega katalogizatorja 1 leto, trije pa so aktivni katalogizatorji manj kot 1 leto.

Najprej smo preverjali, kako so anketiranci občutili spremembe, ki so se zgodile v procesu katalogizacije po letu 2005, ko so se uvedle nove zahteve pri pridobitvi katalogizacijske licence. Na to vprašanje je odgovarjalo 72 (57,1 %) anketirancev, ki so se opredelili, da so katalogizirali že pred letom 2005. 63,9 % anketirancev je odgovorilo, da se je proces katalogizacije spremenil, nekaj več kot tretjina (34,7 %) jih sprememb ni občutila, le 1 anketiranec je pri tem vprašanju

4 V to skupino spadajo katalogizatorji, ki so opravili študij knjižničarstva na Pedagoški akademiji ter dodiplomski, magistrski in doktorski študij s področja bibliotekarstva na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani ali kateri izmed tujih fakultet, ki izvajajo to vrsto študija.

ostal neopredeljen. Tiste anketirance, ki so na vprašanje odgovorili pritrdilno, smo prosili, da svojo odločitev utemeljijo. Ugotovili smo, da so anketiranci te spremembe najpogosteje občutili v smislu višanja kakovosti bibliografskih zapisov, povišanja kontrole bibliografskih zapisov, spreminjanja vrst gradiva, elektronskih katalogizacijskih priročnikov, omenjena pa sta bila tudi prehod iz sistema COBISS2 na COBISS3 in povišanje zahtevnosti katalogizacije.

Nato nas je zanimalo, kje so se katalogizatorji prvič srečali s katalogizacijskimi priročniki. Pri rezultatih smo želeli preveriti, ali obstajajo kakšne razlike v odgovorih pri respondentih, ki imajo pridobljeno formalno dodiplomsko izobrazbo s področja bibliotekarstva⁵. Na podlagi Preglednice 2 ugotovljamo, da so bili odgovori celotnega vzorca skoraj enakomerno razporejeni. Nekaj več jih je izjavilo, da so se s priročniki prvič srečali že med študijem (35,7 %), sledil je odgovor *na delovnem mestu* in nato *pri izobraževanju za licenco*. Večina respondentov v skupini katalogizatorjev s formalno bibliotekarsko izobrazbo se je s priročniki srečala med študijem.

Preglednica 2: Prvo srečanje s katalogizacijskimi priročniki

Kategorije	Vsi (n = 126)		Z bibliotekarsko izobrazbo (7. stop.) (n = 62)	
	f	%	f	%
med študijem	45	35,7 %	42	67,8 %
pri izobraževanju za licenco	38	30,2 %	9	14,5 %
na delovnem mestu	43	34,1 %	11	17,7 %

V nadaljevanju smo preverili tudi, kako je s poznavanjem in uporabo posameznih katalogizacijskih priročnikov. V vprašanju smo navedli nekaj katalogizacijskih priročnikov, ki so se nam zdeli najpomembnejši, prav tako pa smo anketirancem dali možnost, da so sami dopisali katalogizacijske priročnike, ki jih uporabljajo pri svojem delu. Tudi tu so bili rezultati obravnavani v dveh delih, in sicer so najprej zabeleženi rezultati vseh anketirancev (n = 126), nato pa še rezultati anketirancev s formalno izobrazbo s področja bibliotekarstva (n = 70 oziroma 56 % celotnega vzorca).

Bistvene razlike med celotnim vzorcem in skupino s formalno izobrazbo s področja bibliotekarstva ni bilo, največ pa se uporabljajo uporabniški priročniki za delo v COBISS. Med priročniki, ki vsebujejo katalogizacijska pravila, so najbolj v uporabi standardi ISBD in PREKAT (Preglednica 3).

5 V to skupino niso bili zajeti magistri bibliotekarstva, saj nam ni znano, če so opravili dodiplomski študij bibliotekarstva, spoznavanje katalogizacijskih priročnikov pa je domena te stopnje študija.

Preglednica 3: Uporaba in poznavanje katalogizacijskih priročnikov

Katalogizacijski priročniki	Vsi (n = 126)			Z bibliotekarsko izobrazbo (7. stop.) (n = 70)		
	DA	NE	NE POZNAM	DA	NE	NE POZNAM
Uporabniški priročniki za COBISS	123 (97,6 %)	2 (1,6 %)	1 (0,8 %)	68 (97,2 %)	1 (1,4 %)	1 (1,4 %)
ZNAČKA	81 (64,3 %)	24 (19,0 %)	21 (16,7 %)	49 (70,0 %)	13 (18,6 %)	8 (11,4 %)
PREKAT	102 (81,0 %)	10 (7,9 %)	14 (11,1 %)	61 (87,1 %)	4 (5,7 %)	5 (7,2 %)
ISBD-ji	105 (83,3 %)	12 (9,5 %)	9 (7,2 %)	63 (90,0 %)	3 (4,3 %)	4 (5,7 %)
UDK tablice	111 (88,1 %)	8 (6,3 %)	7 (5,6 %)	61 (87,1 %)	6 (8,6 %)	3 (4,3 %)
Slovenski geslovník	78 (61,9 %)	32 (25,4 %)	16 (12,7 %)	45 (64,3 %)	18 (25,7 %)	7 (10,0 %)
PPIAK	56 (44,4 %)	37 (29,4 %)	33 (26,2 %)	32 (45,7 %)	22 (31,4 %)	16 (22,9 %)

Poleg navedenih katalogizacijskih priročnikov so anketiranci zapisali, da uporabljajo tudi gradivo s tečajev za licenco iz IZUM-a in NUK-a, internet, članek Irene Kavčič, Valentine Velkavrh in Dunje Kalčič (2007), v katerem so avtorice odgovorile na nekaj najpogostejših vprašanj in dilem pri kreiranju bibliografskih zapisov, bibliografije in kataloge nacionalnih knjižnic, poročila o napakah v bibliografskih zapisih, *Priročnik za UNIMARC* in priročnik *COBISS/Katalogizacija*, skrajšani AACR2, priročnik *Oblika in struktura korporativnih značnic*, različne slovarje, leksikone, tezavre, enciklopedije, pravopise, interno gradivo in lastne izpiske iz priročnikov.

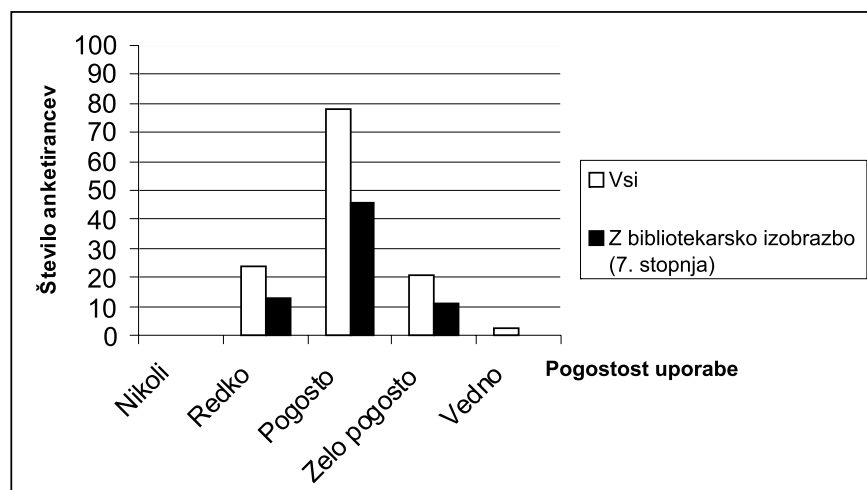
Zanimalo nas je tudi, kje katalogizatorji poiščejo pomoč, če pri katalogiziranju naletijo na težave. Ponudili smo jim štiri odgovore, in sicer: pomagam si s katalogizacijskimi priročniki, za pomoč prosim kolega katalogizatorja, pomoč poiščem pri strokovnjakih v NUK-u ali na IZUM-u, primer razrešim sam po najboljših močeh, in možnost, da dopišejo odgovor sami. Na to vprašanje je lahko posamezen anketiranec odgovoril z več odgovori. Največkrat so anketiranci izbrali odgovor, da si pri takšnem primeru pomagajo s katalogizacijskimi priročniki (81,0 %), visok delež (72,2 %) je bil tudi tistih, ki za pomoč pri reševanju zaprosijo kolega katalogizatorja (Preglednica 4). Ugotovili smo še, da eno samo obliko pomoči uporablja 23 anketirancev, dve od navedenih možnosti uporablja skoraj tretjina (32,5 %) anketirancev, največ respondentov (42,9 %) uporablja kombinirano tri oblike pomoči, najmanj (6,3 %) anketirancev pa uporablja vse štiri možnosti.

V nadaljevanju nas je zanimalo, kako pogosto anketiranci uporabljajo katalogizacijske priročnike. Analiza odgovorov vseh respondentov je pokazala, da nekaj manj kot dve tretjini (61,9 %) anketirancev uporablja katalogizacijske priročnike pogosto in da v primerjavi s celotnim vzorcem ne odstopajo anketiranci, ki imajo pridobljeno formalno bibliotekarsko izobrazbo v primerjavi s celotnim vzorcem (Slika 1). Na podlagi odgovorov smo izračunali povprečno oceno (arit-

metično sredino) pogostosti uporabe katalogizacijskih priročnikov med anketiranci. Ugotovili smo, da izračunane vrednosti z izkušnjami katalogizatorjev padajo, s tem pa tudi pogostost uporabe priročnikov (Slika 2). Posebej nas je zanimalo, kako so odgovarjali tisti respondenti, ki so navedli, da se v službi ukvarjajo zgolj s katalogizacijo. Takšnih je bilo 8 katalogizatorjev. Štirje so navedli, da uporabljajo priročnike pogosto, dva zelo pogosto, po eden pa vedno oz. redko.

Preglednica 4: Pomoč pri težko rešljivem katalogizacijskem primeru

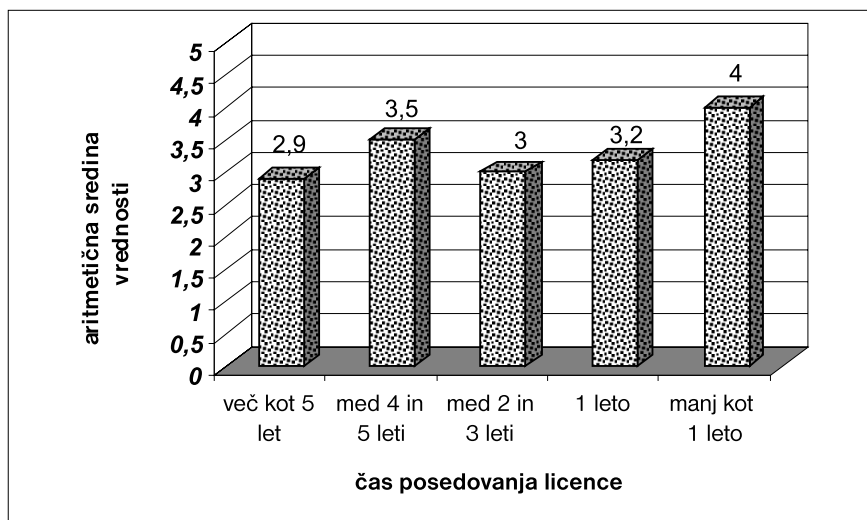
Oblike pomoči	Število	%
Pomagam si s katalogizacijskimi priročniki.	102	81,0 %
Za pomoč prosim kolega katalogizatorja.	91	72,2 %
Pomoč poiščem pri strokovnjakih v NUK-u ali na IZUM-u.	74	58,7 %
Primer razrešim sam po najboljših močeh.	25	19,8 %
Poiščem podobne primere v COBIB-u ali nacionalnih katalogih drugih držav.	7	5,6 %

Slika 1: Pogostost uporabe katalogizacijskih priročnikov v celotnem vzorcu in skupini s formalno izobrazbo s področja bibliotekarstva

Ker smo pričakovali, da bodo nekateri anketiranci odgovorili, da katalogizacijskih priročnikov ne uporabljajo pogosto, nas je zanimalo, kaj je vzrok za to. V analizo tega vprašanja je bilo zajetih 24 anketirancev, ki so pri prejšnjem vprašanju odgovorili, da uporabljajo priročnike redko. Najpogostejši vzrok (54,2 %) za redko uporabo priročnikov se po mnenju anketirancev skriva v tem, da jim priročniki pri reševanju problema ne dajo ustrezne rešitve. Tretjina (33,3 %) respondentov je navedla, da imajo preveč dela z drugimi opravili, sledil je odgo-

vor, da poznajo vsa pravila, ki jih anketiranci potrebujejo pri svojem delu (29,2 %). Da so priročniki preveč razpršeni so izpostavili štirje katalogizatorji (Preglednica 5).

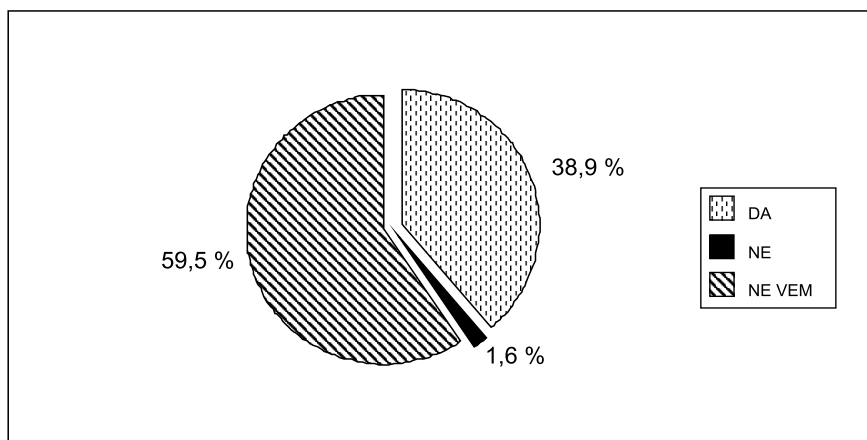

Slika 2: Uporaba katalogizacijskih priročnikov glede na dolžino posedovanja katalogizacijske licence (vrednost aritmetične sredine)

Preglednica 5: Vzrok redke uporabe katalogizacijskih priročnikov

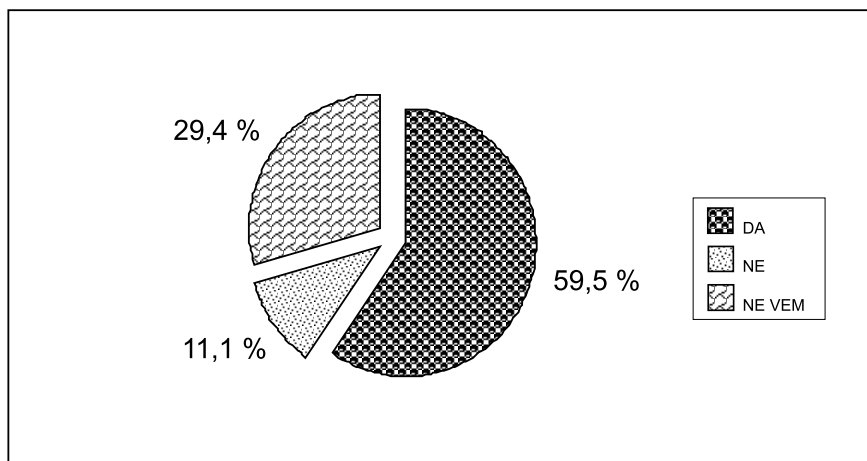
Vzrok	Število	%
Poznam vsa pravila, ki jih potrebujem za delo.	7	29,2 %
Preveč dela z drugimi opravili v knjižnici.	8	33,3 %
Priročniki mi ne dajo odgovora na moje vprašanje.	13	54,2 %
Razpršenost priročnikov, ki niso vedno pri roki.	4	16,7 %
Priročnikov ne poznam.	0	0,0 %
Ni potrebe zaradi enostavnosti primerov.	2	8,4 %
Priročniki vsebujejo preveč pravil na enem mestu.	1	4,2 %
Redko kreiranje bibliografskih zapisov.	1	4,2 %

V nadaljevanju smo najprej katalogizatorje seznanili z aplikacijo *Cataloger's Desktop*, ki jo je poznalo le 5 (4,0 %) anketirancev. Nato smo želeli izvedeti, ali bi si kaj podobnega želeli anketiranci tudi v slovenskem prostoru, predvsem pa, ali bi aplikacija prispevala k višji uporabi katalogizacijskih priročnikov. Ugotovili smo, da je velika večina anketirancev izbrala odgovor *ne vem* (59,5 %), zato lahko sklepamo, da je gradnje podobne aplikacije nezaupljivi oziroma ne poznajo tovrstne oblike pomoči. 49 anketirancev je izrazilo željo po oblikovanju takšne aplikacije, proti sta bila le 2 anketiranca (Slika 3).

Slika 3: Odnos slovenskih katalogizatorjev do gradnje aplikacije, ki bi bila podobna *Cataloger's Desktop* (v %)

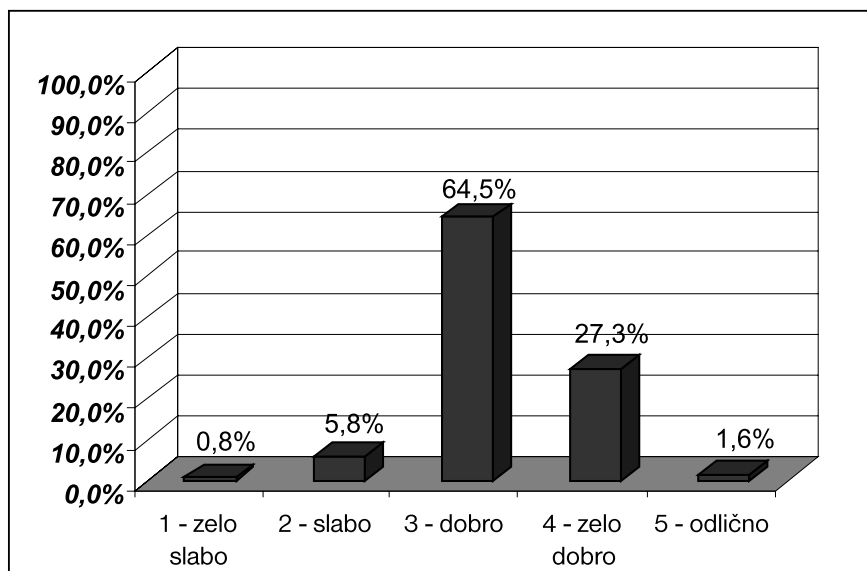
Na vprašanje o integraciji katalogizacijskih priročnikov v COBISS3⁶ in zvišanju njihove uporabe zaradi tega je 75 anketirancev pritrnilo, da bi priročnike uporabljalo bolj pogosto, če bi bili organizirani po sistemu *Cataloger's Desktop* in integrirani v COBISS3. 14 anketirancev pogostosti uporabe ne bi spremenila, 37 anketirancev pa je ostalo neopredeljenih (Slika 4).

Slika 4: Pogostost uporabe katalogizacijskih priročnikov, če bi bili zbrani znotraj programske opreme COBISS3 (v %)

⁶ Ta se sicer še ne uporablja za katalogizacijo, predvidevamo pa, da bo tudi ta segment v prihodnosti zaživel.

V zadnjem delu ankete smo anketirance spraševali, kakšna je po njihovem mnenju kakovost bibliografskih zapisov v COBIB. V vprašanju smo uporabili petstopenjsko lestvico, s katero so anketiranci ocenjevali kakovost bibliografskih zapisov (1 – zelo slaba kakovost, 5 – odlična kakovost). Več kot dve tretjini anketirancev je menilo, da je kakovost zapisov srednje kakovostna, nekaj manj kot tretjina (27,3 %) respondentov je ocenila, da so zapisi zelo kakovostni.

Slika 5: Stopnja kakovosti bibliografskih zapisov po mnenju anketirancev (v %)

V nadaljevanju smo povprašali, kakšna se anketirancem zdi kontrola bibliografskih zapisov. Dobili smo sledeče rezultate:

- 5 (4,0 %) anketirancev meni, da je kontrola bibliografskih zapisov nepotrebna,
- 8 (6,3 %) anketirancev meni, da je kontrole preveč,
- 38 (30,2 %) anketirancev bi si želelo več kontrole,
- 43 (34,1 %) anketirancev meni, da je kontrola izvajana v zadostnem obsegu,
- 16 (12,6 %) anketirancev meni, da je kontrola ustrezna, vendar niso ustrezne sankcije,
- 3 (2,4 %) anketiranci poleg kontrole pogrešajo diskusijske skupine, kjer bi bili katalogizacijski problemi predstavljeni,
- 5 (4,0 %) anketirancev meni, da je kontrola zastavljena neustrezno,
- 1 (0,8 %) anketiranec je izpostavil, da bi morali kontrolo izvajati kompetentni katalogizacijski strokovnjaki,

- 4 (3,2 %) anketiranci so bili mnenja, da je kontrola potrebna, a ne koristi uporabniku,
- 3 (2,4 %) anketiranci pa niso podali mnenja o pomembnosti kontrole.

Za konec nas je zanimalo, zakaj, če sploh, bi si katalogizatorji želeli več kontrole bibliografskih zapisov. Vprašanje je bilo odprto, nanj pa so odgovarjali le tisti anketiranci (38), ki so navedli, da si želijo več kontrole bibliografskih zapisov. Največ (15) jih je napisalo, da bi bili s povišanjem obsega kontrole bibliografskih zapisov v vzajemnem katalogu dostopni čim bolj kakovostni bibliografski zapisi, 7 jih je menilo, da bi se zmanjšalo število napak v bibliografskih zapisih in duplikatov bibliografskih zapisov. 5 katalogizatorjev je napisalo, da bi s tem dobili povratno informacijo o svojem delu (sploh v primerih, ko bi v pravilnost kreiranega bibliografskega zapisa dvomili), napake pa bi se odkrile in popravile sproti. 10 anketirancev je navedlo, da bi se s tem doseglo večje poenotenje zapisov in odpravljanje napak, z več kontrole pa bi se zajelo več bibliografskih zapisov iz različnih knjižnic, kar bi preprečilo razpuščenost dela katalogizatorjev, ki je danes v praksi menda pogosta. Kot pozitivno stran višje bibliografske kontrole so anketiranci izpostavili tudi več poročil o napakah v bibliografskih zapisih, ki bi jih lahko sami uporabljali za uspešnejše delo, kontrola pa bi katalogizatorje opozarjala tudi na posodabljanje pravil v pravilnikih. Eden izmed anketirancev je navedel, da bi bila večja kontrola bibliografskih zapisov smiselna le tedaj, če bi bilo ocenjevanje bibliografskih zapisov bolj verodostojno, objektivno in zanesljivo, kot je sedaj.

5 Razprava in zaključek

Raziskavi sta pokazali zanimivo sliko stanja, ki se ga nismo nadejali. Pri analizi kakovosti izbranih bibliografskih zapisov smo najprej opozorili na pomanjkljiv sistem iskanja po vrsti gradiva v COBISS/OPAC. Želeli bi si izboljšani vmesnik iskalnika v COBISS/OPAC, saj bi ta uporabnikom omogočal lažje iskanje, strokovnjakom pa lažje izvedbe raziskav. Kakovost analiziranega vzorca bibliografskih zapisov je bila nižja od pričakovane, prav tako pa je bila kljub spremembam in zaostritvam na področju izobraževanja od leta 2005 dalje ter uvedbi kontrole bibliografskih zapisov kakovost bibliografskih zapisov iz leta 2010 slabša kot kakovost bibliografskih zapisov iz leta 2004. S kontrolo bibliografskih zapisov se napake odkrijejo in popravijo, kar vsekakor vodi v izboljšanje kakovosti bibliografskih zapisov v COBIB. Metoda bi bila verjetno bolj učinkovita, če bi se letno pregledalo veliko več bibliografskih zapisov. Ne glede na napisano, smo pričakovali, da bodo bibliografski zapisi iz leta 2010 bolj kakovostni zaradi *Pravilnika o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo* (2008). Naša hipoteza se ni potrdila.

Analiza rezultatov anketnega vprašalnika je pokazala, da se katalogizacijski priročniki uporabljajo srednje pogosto, največkrat pa, kot sta ugotovili že Likarjeva in Žumrova (2004), se uporabljajo uporabniški priročniki za COBISS, standardi ISBD in PREKAT. Razlike med uporabo katalogizacijskih priročnikov v celotnem vzorcu in delu vzorca, ki so ga sestavljali katalogizatorji s formalno izobrazbo s področja bibliotekarstva, skoraj ni bilo. Druga hipoteza, ki se je glasila, da anketirani katalogizatorji, ki imajo formalno izobrazbo s področja bibliotekarstva, uporabljajo katalogizacijske priročnike večkrat in jih bolje poznajo, saj so se z njimi prvič srečali že med študijem, tako ne drži.

Vsekakor pa je resnična predpostavka, da raba katalogizacijskih priročnikov z izkušnjami pada. Rezultati so pokazali, da uporaba glede na leta izkušenj enakomerno pada, manjše odstopanje je pri skupini katalogizatorjev, ki imajo katalogizacijsko licenco med 4 in 5 leti.

Ugotovili smo tudi vzroke, zakaj nekateri katalogizatorji uporabljajo katalogizacijske priročnike redko. Res je, da katalogizatorji ne uporabljajo katalogizacijskih priročnikov pogosto zato, ker za to nimajo časa, vendar to ni glavni vzrok za nizko uporabo katalogizacijskih priročnikov. Bolj od tega katalogizatorje moti, da jim katalogizacijski priročniki ne ponudijo rešitve za problem, na katerega naletijo. S tem je tudi hipoteza, ki je predvidevala manjšo uporabo katalogizacijskih priročnikov zaradi pomanjkanja časa, ovržena. Kot manj poglobljen vzrok za neuporabo katalogizacijskih priročnikov so anketiranci označili razpršenost elektronskih katalogizacijskih priročnikov po spletu, vendar se ne bi branili združitve vseh katalogizacijskih priročnikov v elektronski obliki na enem mestu, po vzoru *Cataloger's Desktop*. Posebej je bilo poudarjeno, da bi bili katalogizacijski priročniki integrirani s kakovostnim iskalnikom v COBISS3. Predpostavka, ki se je ukvarjala z vprašanjem razpršenosti elektronskih katalogizacijskih priročnikov, je tako delno resnična.

Kontrola bibliografskih zapisov je po mnenju večine anketirancev potrebna, pomanjkljivost sedanje metode je, da se izvaja v premajhnem obsegu. Anketiranci si želijo več kontrole zato, da bi se izboljšala kakovost bibliografskih zapisov, da bi se ti popravljali sproti in predvsem, da bi katalogizatorji s kontrolo prejeli tudi več povratne informacije o tem, kako kakovostno delajo. Zadnja hipoteza o želji po višji kontroli bibliografskih zapisov je tako resnična.

Zaključujemo, da je kakovost vzorca bibliografskih zapisov, ki smo jih preverjali, slaba, pomanjkljiva pa je tudi strukturiranost iskanja v COBISS/OPAC. Tudi uporaba katalogizacijskih priročnikov ni visoka, z izkušnjami pa celo pada. Glavni vzrok za manjše poseganje po priročnikih se skriva v pomanjkljivo napisanih pravilih in nerelevantnih primerih, ki se v priročnikih pojavljajo, razpršenost katalogizacijskih priročnikov pa je dejavnik, ki je motil malo anketirancev. Poznavanje in uporaba posameznih katalogizacijskih priročnikov je najvišja pri upo-

rabniških priročnikov za COBISS, najmanj se uporablja Veronin *PPIAK*. Tudi kontrolo bibliografskih zapisov anketiranci v večji meri odobravajo. Velik delež naših anketirancev si želi še več preverjanja, saj se zavedajo, da bi več kontrole s sabo prineslo tudi bolj kakovosten knjižnični katalog, ki bi ga lahko ponudili uporabniku.

Za začetek bi bilo smiselno organizirati osvežitvene tečaje za katalogizatorje (nekaj jih je NUK izvedel od marca 2010), prav tako pa poskrbeti za višjo uporabo katalogizacijskih priročnikov z združitvijo elektronskih izdaj priročnikov na enem mestu ter omogočiti, da bi katalogizatorji po njih lahko iskali enostavno. Za zgled bi lahko vzeli npr. vzorec iskanja s spletnimi iskalniki. Morda bi bilo smiselno prevzeti oziroma prilagoditi angloameriški pravilnik RDA in mu dodati tudi zelo zahtevne katalogizacijske primere. Po mnenju anketiranih slednje katalogizatorji zelo pogrešajo.

Na drugi strani je potrebno razmišljati tudi o tem, kako motivirati katalogizatorje, da bi se katalogizacije lotili še bolj resno in imeli pred očmi dejstvo, da sta pravilnost in popolnost bibliografskega zapisa izjemno pomembni ne le za stroko in zato, da ti ne odvzamejo katalogizacijske licence, temveč tudi zato, da uporabnik zna identificirati in izbrati ustrezno gradivo. In ne nazadnje, potrebno bi bilo izvajati redne študije in analize, ki so povezane s temo katalogizacije, saj jih v zadnjih letih primanjkuje.

Navedeni viri

1. Chapman, A. in Massey, O. (2002). A catalogue quality audit tool. *Library Management*, 23 (6-7), 314-324.
2. Dimec, Z. (1994). Strokovna usposobljenost za katalogizacijo v COBISSU. Analiza problematike in možni ukrepi za izboljšanje. *Knjižnica*, 38 (3-4), 75-92.
3. Hider, P. in Tan, K. C. (2008). Constructing record quality measures based on catalog use. *Cataloging & Classification Quarterly*, 46 (4), 338-361.
4. Hitchens, A. in Symons, E. (2009). Preparing catalogers for RDA training. *Cataloging & Classification Quarterly*, 47 (8), 691-707.
5. *Izjava o mednarodnih katalogizacijskih načelih*. (2009). The Hague: IFLA. Pridobljeno 13. 4. 2010 s spletne strani: http://archive.ifla.org/VII/s13/icp/ICP-2009_sl.pdf
6. Kavčič, I., Kalčič, D. in Velkavrh, V. (2007). Najpogostejša vprašanja in dileme pri kreiranju bibliografskih zapisov. *Knjižničarske novice*, 17 (4-5), 1-21.

7. Kavčič, I., Kalčič, D. in Velkavrh, V. (2009). Kakovost knjižničnih katalogov (bibliografskih baz podatkov). *Knjižničarske novice*, 19 (11), 8–10.
8. Krstulović, Z. (2006). Katalogizacijska pravila in kakovost bibliografskih podatkov. *Organizacija znanja*, 11 (4), 215–218.
9. *Library of Congress launches Cataloger's Desktop 3.0, major modernization of subscription service*. (4. 11. 2009). Washington: Library of Congress. Pridobljeno 14. 3. 2010 s spletne strani: <http://www.loc.gov/today/pr/2009/09-231.html>
10. Likar, T. in Žumer, M. (2004). Mnenja katalogizatorjev o modulu za katalogizacijo v sistemu COBISS. *Knjižnica*, 48 (1–2), 83–122.
11. O'Brien Roper, J. in Pennell, C. (2001). The Cataloger's Desktop suite. *OCLC Systems & Services*, 17 (3), 121–132.
12. Pesjak, D. (2010). *Razširjenost uporabe katalogizacijskih priročnikov in njen vpliv na kakovost bibliografskih zapisov v vzajemnem katalogu COBIB*. Diplomsko delo. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
13. Petek, M. (1996). Zgodovinski razvoj knjižničnih katalogov in katalogizacije V N. Češnovar (Ur.), *Vloga specialnih knjižnic pri pospeševanju družbenega in gospodarskega razvoja. Organizacijski, tehnološki in komunikacijski izzivi v specialnih knjižnicah: zbornik referatov* (str. 125–137). Ljubljana: Centralna tehniška knjižnica.
14. Petek, M. (1998). Nekaj najpomembnejših pravilnikov za katalogizacijo. V J. Urbanija (Ur.), *Zbornik razprav: 10 let Oddelka za bibliotekarstvo: 1987–1997* (str. 231–242). Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo.
15. Pisanski, J. in Žumer, M. (2009). Funkcionalne zahteve za bibliografske zapise (FZBZ): analiza uporabnosti konceptualnega modela bibliografskega sveta. *Knjižnica*, 53 (1–2), 61–76.
16. *Povzetek ugotovitev ob preverjanju 50 naključno izbranih bibliografskih zapisov v COBIB.SI*. (2010). Maribor: Institut informacijskih znanosti. Pridobljeno 3. 5. 2010 s spletne strani: http://home.izum.si/cobiss/obvestila_novosti/dokumenti/Nakljucni_zapisi_povzetek_ugotovitev_20090916_priprava%20V5_bk_USKLAJENO_20100226.pdf
17. Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo. (2008). Ljubljana: *Uradni list RS*, št. 107
18. Rogina, A. (2007). Projekt Izboljšanje kakovosti zapisov v COBIB.SI. *Organizacija znanja*, 12 (2), 58–67.
19. Seljak, M. (2006). Izvajanje določil Pravilnika o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo v sistemu COBISS.SI. *Organizacija znanja*, 11 (4), 208–214.

Damijan Pesjak je diplomant dodiplomskega študija na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani.

Naslov: Svetina 17, 3220 Štore

Naslov elektronske pošte: damijan.pesjak@gmail.com

Dr. Marija Petek je zaposlena na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani.

Naslov: Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana

Naslov elektronske pošte: marija.petek@ff.uni-lj.si